

# Artikel 50: spiekbrief voor AI-transparantie

Wat het transparantieartikel van je vraagt, per type systeem. Nu al handhaafbaar: de omnibus van juni 2026 heeft het niet uitgesteld.

## WAT ARTIKEL 50 VEREIST

| Artikel | Type systeem                                           | Wat je moet doen                                                                                                                                                                                                                 | Wie handelt               | Geldt             |
|---------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------------------|
| 50(1)   | Chatbots en assistenten                                | Vertel mensen dat ze met een AI-systeem interageren, uiterlijk bij de eerste interactie.<br>Tenzij dat duidelijk is voor een redelijk geïnformeerd persoon. Lees die uitzondering eng.                                           | Aanbieder                 | sinds 2 aug. 2026 |
| 50(4)   | Deepfakes en andere gegenereerde beelden, audio, video | Maak bekend dat de inhoud kunstmatig is gegenereerd of gemanipuleerd, waar die wordt bekeken.                                                                                                                                    | Gebruiksverantwoordelijke | sinds 2 aug. 2026 |
| 50(4)   | AI-tekst gepubliceerd om het publiek te informeren     | Maak bekend dat de tekst door AI is gegenereerd. Niet nodig als een mens de tekst heeft beoordeeld en iemand de redactionele verantwoordelijkheid draagt.                                                                        | Gebruiksverantwoordelijke | sinds 2 aug. 2026 |
| 50(2)   | Aanbieders van generatieve systemen                    | Markeer gegenereerde audio, beelden, video of tekst in een machineleesbaar formaat, zodat te detecteren is dat AI ze maakte.<br>Content credentials, een watermerk of beide. Een zichtbaar label alleen is niet machineleesbaar. | Aanbieder                 | vanaf 2 dec. 2026 |

## WIE VERANTWOORDELIJK IS

|                           |                                                                                              |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| Aanbieder                 | Brengt het systeem onder eigen naam op de markt, ook als het model eronder van een ander is. |
| Gebruiksverantwoordelijke | Gebruikt het systeem of publiceert de inhoud, met welke tool die ook is gemaakt.             |

Geef je de output van een model ongewijzigd door? Dan ligt de markering van 50(2) meestal bij de modelaanbieder. Genereer, monteer of hercodeer je zelf media, controleer het dan in plaats van het aan te nemen.

## DEADLINES



Overtredingen vallen onder artikel 99(4): tot € 15.000.000 of 3 % van de wereldwijde jaaromzet, het hoogste bedrag. Voor mkb en start-ups het laagste.

## DRIE MELDINGEN OM AAN TE PASSEN

|                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Chatbegroeting <b>50(1)</b></p> <p>Je chat met een AI-assistent van [Product], niet met een mens. De antwoorden kunnen fout zijn, dus controleer alles wat belangrijk is.</p> <p>In het eerste bericht, voordat de gebruiker typt.</p> | <p>Deepfakelabel <b>50(4)</b></p> <p>Deze video is met AI gemaakt. [Naam] heeft hem niet opgenomen.</p> <p>Op de video zelf, waar die wordt bekeken.</p> | <p>Tekst van publiek belang <b>50(4)</b></p> <p>Dit artikel is met AI gegenereerd en zonder redactionele controle gepubliceerd.</p> <p>Bij de tekst, waar die wordt gelezen.</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## CHECKLIST VOOR LIVEGANG

|                                                                                                                                           |                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> <b>Zichtbaar uiterlijk bij de eerste interactie</b><br>Niet in een tooltip, niet alleen in de privacyverklaring. | <input type="checkbox"/> <b>Zegt duidelijk 'AI'</b><br>Een mens of niet? Vage tekst geeft daar geen antwoord op.         |
| <input type="checkbox"/> <b>Werkt op mobiel</b><br>Test de widget op 360 pixels breed.                                                    | <input type="checkbox"/> <b>Toegankelijk</b><br>Echte tekst, geen afbeelding van tekst, met genoeg contrast.             |
| <input type="checkbox"/> <b>In de taal van de gebruiker</b><br>De taal van de interface die de persoon gebruikt.                          | <input type="checkbox"/> <b>Gedocumenteerd</b><br>Een gedateerde notitie per functie: tekst, screenshot, uitzonderingen. |

# Sjabloon vragenlijst voor AI-leveranciers

De vragen over de AI-verordening die zakelijke klanten meestal aan een AI-leverancier stellen. Antwoord per functie, noem het artikel, dateer elk antwoord.

| Leverancier | Product of functie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ingevuld door | Datum |
|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------|
| 01          | <b>Rol.</b> Zijn jullie per functie aanbieder of gebruiksverantwoordelijke van dit systeem?<br>Geef aan wat dat zou veranderen: de naam van de klant op het systeem, een substantiële wijziging, een nieuw doel. <b>art. 3(3), 3(4), 25</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |               |       |
| 02          | <b>Risiconiveau, onderbouwd.</b> In welk risiconiveau valt elke functie, en waarom?<br>Eén regel per functie in een gedateerde classificatienotitie, inclusief de toets aan artikel 5. <b>art. 5, 6, bijlage III</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |               |       |
| 03          | <b>Positie over artikel 6(3).</b> Een functie valt in een gebied van bijlage III maar is niet hoog-risico: waar is de beoordeling?<br>Artikel 6(4) vereist dat die is vastgelegd. Anders: niet van toepassing, met reden. <b>art. 6(3), 6(4)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |               |       |
| 04          | <b>Transparantie, artikel 50.</b> Waar en met welke woorden horen gebruikers dat ze met AI interageren? Wie markeert gegenereerde inhoud?<br>Citeer de tekst; voeg een screenshot van de eerste interactie toe. <b>art. 50(1), 50(2)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |               |       |
| 05          | <b>Menselijk toezicht.</b> Hoe controleren, corrigeren of overrulen mensen de output van het systeem?<br>Niet hoog-risico? Zeg dat eerst en beschrijf dan de controles die je toch uitvoert. <b>art. 14</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |               |       |
| 06          | <b>Datagovernance.</b> Trainen jullie modellen op onze data? Bewaart de modelaanbieder de input?<br>Ja of nee, welke data, onder welke contractbepaling. Verwijs naar de verwerkersovereenkomst.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |               |       |
| 07          | <b>Logging.</b> Welke logs houdt het systeem bij, en hoe krijgen wij toegang?<br>Voor hoog-risicosystemen is logging een eigen vereiste. <b>art. 12</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |               |       |
| 08          | <b>Incidenten.</b> Hoe informeren jullie ons over incidenten en over wijzigingen in doel of classificatie van een functie?<br>Voor hoog-risicosystemen komt de melding van ernstige incidenten erbij. <b>art. 73</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |               |       |
| 09          | <b>Modelaanbieder.</b> Welk AI-model voor algemene doeleinden gebruikt elke functie, en wie levert het?<br>Link naar de gepubliceerde documentatie van de modelaanbieder. <b>art. 53</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |               |       |
| 10          | <b>Beschikbare documentatie.</b> Welke kunnen jullie delen?<br><div><input type="checkbox"/> Functie-inventaris en rolverklaring</div> <div><input type="checkbox"/> Gedateerde classificatienotitie</div> <div><input type="checkbox"/> Beoordeling artikel 6(3), indien gebruikt</div> <div><input type="checkbox"/> Screenshot van de melding, notitie over markering</div> <div><input type="checkbox"/> Register AI-geletterdheid (artikel 4)</div> <div><input type="checkbox"/> Beschrijving controles of gebruiksaanwijzing</div> <div><input type="checkbox"/> Lijst subverwerkers en verwerkersovereenkomst</div> <div><input type="checkbox"/> Documentatie van de modelaanbieder</div> |               |       |

**Antwoord eerlijk.** Er bestaat geen certificaat onder de AI-verordening voor systemen met een beperkt of minimaal risico. Een zelfbeoordeling is geen certificering.